

מונחים ומושגים:

קום

"קום" הם מי הגבינה הפורשים בעת יצירת הגבינה.
 קום היא מילה עברית למי הגבינה - מילה הנמצאת כבר במשנה:
 "הנודר מן החלב מותר בקום ורבי יוסי אוסר. מן הקום - מותר
 בחלב."
 בארמית נקראים מי הגבינה "נסיובי דחלבא", וכך מפרש רע"ב שם
 את המילה קום: "הוא נסיובי דחלבא - מים היוצאים מן הגבינה".
 גם הרמב"ם במספר מקומות משתמש במילה קום, כמו למשל
 בהלכות מאכלות אסורות: "חלב בהמה טמאה אינו נקפה ועומד
 כחלב הטהורה, ואם נתערב חלב טמאה בחלב בהמה הטהורה
 כשתעמיד אותו יעמוד חלב הטהורה ויצא חלב הטמאה עם הקום
 של גבינה".
 מהרמב"ם משמע שגם בעת יצירת החמאה מופרשים מים שאף
 הם קרויים קום, ולהם אנו קוראים כיום מי חובצה (כי הם מופרשים
 בעת תהליך החביצה שהוא תהליך יצירת החמאה מהשומן של
 החלב): "החמאה של עכו"ם מקצת הגאונים התיירה שהרי לא גזרו
 על החמאה וחלב הטמאה אינו עומד, ומקצת הגאונים אסרוה מפני
 צחצוחי חלב שישאר בה, שהרי הקום שבחמאה אינו מעורב עם
 החמאה כדי שיבטל במיעוטו, וכל חלב שלהן חוששין לו שמה עירבו
 בו חלב בהמה טמאה" (הלכות מאכלות אסורות ג, טו).
 במוסף הערוך ערך קום כתב, שלדעתנו קום איננו מי הגבינה אלא
 הגבינה עצמה, שהיא קמה ועומדת ולא ניגרת כחלב שממנו נוצרה.

מלך האבות:]
 בנתיב החלב
 סוף האבות
 בנתיב החלב
 -תנ"ך